

بررسی عوامل موثر بر دل بستگی به مکان مذهبی مطالعه موردی مسجد گوهرشاد

۱- آیتنا رفیعی نیشابوری*^۱ anita_rafeei@yahoo.com

۲- آرش نعیمی^۲ arash.naimi@yahoo.com

۳- مهدی کیوانی^۳ keyvani57@yahoo.com

۴- معصومه برقچی^۴ m_barghchi@yahoo.com

چکیده

مکان های مذهبی شامل مساجد، امامزاده ها و... بعد از اسلام مورد توجه خاصی قرار گرفتند و با معماری متفاوت خود حس دل بستگی را در افراد ایجاد می کردند. این مقاله در پی شناخت عوامل موثر بر دل بستگی به مکان های مذهبی و شناخت عوامل موثر بر دل بستگی و حضور فراوان مردم در مسجد گوهرشاد است. نوع تحقیق توسعه ای کاربری و روش تحقیق توصیفی-تحلیلی است از طریق مطالعات کتابخانه ای عوامل موثر بر دل بستگی به مکان های مذهبی بیان شده و هم چنین با تهیه پرسشنامه عوامل موثر بر دل بستگی به مسجد جامع گوهرشاد مشهد به عنوان نمونه موفق از دل بستگی به مکان مذهبی بررسی شد. نتایج نشان می دهد که دل بستگی به مکان های مذهبی دارای ابعاد مختلف عاطفی، شناختی، عملکردی و رفتاری می باشد. در این بین عوامل کالبدی و همجواری با بارگاه مطهر رضوی بیشترین تاثیر و عوامل فعالیتی کمترین تاثیر را در دل بستگی به مسجد گوهرشاد داراست. در نهایت راهکار های عملی ایجاد دل بستگی به مکان های مذهبی بیان شده است.

واژگان کلیدی: دل بستگی به مکان، مکان مذهبی، مسجد گوهرشاد

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری اسلامی دانشگاه بین المللی امام رضا (ع)

^۲ لیسانس معماری

^۳ فوق لیسانس مهندس معماری دانشگاه آزاد واحد مشهد

^۴ استاد یار دانشگاه هنر و معماری اسلامی دانشگاه بین المللی امام رضا (ع)